

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu**

Wrocław, dnia 3 sierpnia 2010 r.

**Pan
Zbigniew Maciejewski**

**Komendant Wojewódzkiej Policji
we Wrocławiu**

LWR-4101-03-01/2010
P/10/167

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu przeprowadziła kontrolę w Komendzie Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu, zwanej dalej „Komendą” lub „KWP”, w zakresie sprawowania nadzoru i kontroli przez Komendanta Wojewódzkiego nad funkcjonowaniem straży gminnych/miejskich na terenie województwa dolnośląskiego w latach 2008-2010.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w podpisanym protokole kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Komendantowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację zadań nałożonych na Pana Komendanta przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych² w zakresie nadzoru nad funkcjonowaniem straży gminnych/miejskich na terenie województwa dolnośląskiego, pomimo stwierdzonych uchybień.

1. W okresie objętym kontrolą zadania związane z nadzorem i kontrolą, dotyczące planowania, organizowania i przeprowadzania kontroli w zakresie prawidłowości funkcjonowania straży gminnych/miejskich były właściwie realizowane przez Wydział Prewencji Ko-

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. Nr 123, poz. 779 ze zm.

mendy Wojewódzkiej Policji. W latach 2007–2009 liczba nadzorowanych przez KWP formacji straży gminnych na terenie województwa dolnośląskiego zwiększyła się z 47 (na koniec 2007 r.) do 57 (na dzień 30 kwietnia 2010 r.).

Pozytywnie należy ocenić terminowość wydawania opinii dotyczących utworzenia straży gminnych oraz powołania komendanta. W latach 2008-2010 (do dnia 30 kwietnia) wszystkie 13 wniosków złożonych przez organy gmin dotyczące utworzenia straży gminnych zostały przez Komendanta Wojewódzkiej Policji zaopiniowane pozytywnie, a termin wydania tych opinii nie przekraczał 11 dni. W wyżej wymienionym okresie Komendant Wojewódzki rozpatrzył również 26 wniosków dotyczących zatrudnienia komendantów straży, a opinie w tym zakresie wydawane były w terminie do 14 dni. W jednym przypadku termin ten wyniósł 22 dni.

2. Kontrola ustaliła, że Wójtowie/Burmistrzowie w 9 przypadkach (Radków, Przemków, Prusice, Nowa Ruda, Lewin Kłodzki, Olszyna, Kłodzko (dwukrotnie) i Ziębice) zatrudnili komendantów Straży Gminnych/Miejskiej przed terminem uzyskania opinii, a nawet przed terminem wystąpienia o jej wydanie. Na przykład wójt Gminy Nowa Ruda zatrudnił komendanta w dniu 3 marca 2008 r., a o opinię wystąpił dopiero w dniu 10 marca 2008 r.; burmistrz Miasta i Gminy w Przemkowie zatrudnił komendanta w dniu 3 listopada 2008 r., zaś wniosek o wydanie opinii wpłynął do KWP w dniu 5 listopada 2008 r.; burmistrz Olszyny odpowiednio 16 stycznia 2009 r. i 26 stycznia 2009 r., co stanowiło naruszenie art. 7 ust. 1 ustawy o strażach gminnych.

Stwierdzono również sytuację, w której pomimo wydania negatywnej opinii przez Pana Komendanta kandydatowi na stanowisko komendanta Straży Miejskiej w Strzelinie, Burmistrz Miasta i Gminy zatrudnił wnioskowaną osobę na to stanowisko.

3. Z ustaleń kontroli wynika, że prawidłowo zostały realizowane zadania dotyczące współpracy Policji ze strażami gminnymi polegające m.in. na uczestnictwie przedstawicieli straży gminnych we wspólnych posiedzeniach (161 posiedzeń w 2008 r. i 259 w 2009 r.) poświęconych wymianie analiz i informacji na temat zagrożeń występujących na podległych terenach. Ustalenia z tych posiedzeń były podstawą do koordynacji działań w zakresie rozmieszczenia służb w terenie, organizacji wspólnych patroli dla zabezpieczenia ładu i porządku (8.985 patroli w 2008 r. i 8.337 w 2009 r.), zabezpieczaniu różnego rodzaju imprez i uroczystości. Realizowano także programy prewencyjne i akcje ukierunkowane na poprawę bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, a w szczególności przeciwdziałaniu patologiom i demoralizacji.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację w latach 2008 – 2010 (I kwartał) szkoleń dla funkcjonariuszy straży gminnych. Łącznie w tym okresie przeszkolono 65 kandydatów na stanowisko strażnika oraz 887 funkcjonariuszy straży w zakresie kontroli ruchu drogowego, służby patrolowej oraz przeprowadzania kontroli osobistej, przeglądania bagaży podręcznych zatrzymanych osób.

4. Badania kontrolne wykazały, że działania straży gminnych/miejskich ukierunkowane były w głównej mierze na ujawnianie wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji, których dynamika mierzona wskaźnikiem ilości ww. czynów do wykroczeń i przestępstw zaewidencjonowanych ogółem w latach 2007 – 2009 wzrosła z 50,4% w 2007 r. do 53,5 % w 2008 r. i 62,8 % w 2009 r. Zaznaczyć w tym miejscu należy, że stwierdzono przypadki, w których aktywność działań strażników ograniczała się przede wszystkim na ujawnianiu wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji. Przykłady ukierunkowanych działań w tym zakresie dotyczyły Straży Miejskiej w Prusicach, która w 2009 r. posiadając 2 etaty strażników zaewidencjonowała ogółem 2.131 przestępstw i wykroczeń, z tego 2.127 (99,8%) wykroczeń „komunikacyjnych”, z których 1.564 zakończono postępowaniem mandatowym na łączną kwotę 263,8 tys. zł.

Podobnie aktywne były w 2009 r. działania straży miejskich w Przemkowie (98,1%), Olszynie (94,7%) i Górze (94,1%), tj. w tych strażach, które dysponowały (na zasadach wynajmu, użyczenia, dzierżawy) urządzeniami samoczynnie ujawniającymi i rejestrującymi naruszenia przepisów ruchu drogowego (fotoradary).

5. W ocenie NIK obowiązek nadzoru nad działalnością straży, spoczywający na Komendancie Wojewódzkim Policji na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych – w wersji obowiązującej do 23 grudnia 2009 r. – był wypełniany właściwie. W latach 2008-2009 funkcjonariusze KWP przeprowadzili 54 kontrole obejmujące wszystkie funkcjonujące straże gminne. W wyniku tych kontroli formułowano uwagi i wnioski, kierowane w pismach do właściwych prezydentów, burmistrzów i wójtów. Również w I połowie 2010 r. przeprowadzono kontrole we wszystkich 7, ujętych w zatwierdzonym przez Wojewodę Dolnośląskiego planie kontroli, strażach gminnych. Z 5 zakończonych postępowań, w 4 jednostkach straży nie stwierdzono nieprawidłowości zaś w 1 przypadku ujawniono nieprzestrzeganie przez funkcjonariusza straży postanowień art. 97 § 1 Kodeksu w sprawach o wykroczenia, tj. nieprawidłowym określeniu daty stwierdzonego wykroczenia.

W latach 2008 – 2010 (I kwartał) do KWP wpłynęło 10 skarg dotyczących nieprawidłowości w działaniach straży gminnych/miejskich, z których 9 zostało rozpatrzonych do dnia zakończenia kontroli. Przeprowadzone postępowanie wyjaśniające wykazało, że 3 skargi były zasadne. Uchybienia stwierdzono natomiast w zakresie przewlekłego wyjaśniania przez podległe Panu Komendantowi służby przyczyn i okoliczności nieprawidłowości opisanych w skargach. Skarga przekazana przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 20 stycznia 2010 r. dotycząca działalności Straży Miejskiej w Wałbrzychu, do dnia podpisania protokołu kontroli nie została ostatecznie rozstrzygnięta.

6. W trakcie kontroli stwierdzono, że podległe KWP służby policji nie respektują zaleceń wydane przez Pana Komendanta dotyczących współpracy Policji z funkcjonariuszami straży gminnych w zakresie interwencji domowych. Pismem KWP E-II-076-V/09/ATŚ z dnia 25 lutego 2009 r., Pan Komendant poinformował Komendantów Powiatowych/Miejskich, że uczestniczenie, na polecenie policji, przez strażników miejskich w wspólnych interwencjach w zakresie zakłócenia porządku domowego jest niezgodne z zapisem art. 11 ustawy o strażach gminnych. Straż w ramach uprawnień ma prawo m.in. do ochrony spokoju i porządku publicznego jedynie w miejscach publicznych, do których mieszkań zaliczyć nie można. Pomińmo powyższego, prowadząc wewnętrzne postępowanie wyjaśniające w sprawie zarzutów zawartych w skardze z dnia 18 czerwca 2009 r. odnośnie nieprawidłowości w działalności Straży Miejskiej w Bogatyni ujawniono, że w dalszym ciągu, na polecenie Policji, funkcjonariusze straży uczestniczyli w tego typu interwencjach.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli, wnosi o:

1. ***Egzekwowanie od podległych służb wykonywania poleceń mających na celu, zgodne z prawem angażowanie straży gminnych do wspólnych zadań zabezpieczających ład i porządek publiczny.***
2. ***Przeprowadzanie okresowych analiz dotyczących terminowego rozpatrywania skarg oraz udzielania odpowiedzi organom je wnoszącym.***

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pana Komendanta o przedstawienie, w terminie 30 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Komendantowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadsłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.